

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_14

Představitelé české barokní hudby_37

Autor: Jindřiška Čalová

Škola : Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Název projektu : Zkvalitnění ITC ve slušovské
škole

Číslo projektu : CZ.1.07/1.4.00/21.2400

ANOTACE

- Materiál DUM (digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, popřípadě práci s dataprojektorem.
- Využít se dá v předmětu Hudební výchova v sedmém ročníku. Je součástí tématického okruhu Poslechové činnosti.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva, opakování a procvičování učiva.
- Materiál vznikl ze zápisů autora, který vycházel z učebnice Hudební výchova pro 7.roč.ZŠ, Jaroslav Mihule, Pavel Jurkovič, Miroslav Štřelák, Fortuna
- Prezentace vznikla v únoru 2012

1

Představitelé české barokní hudby

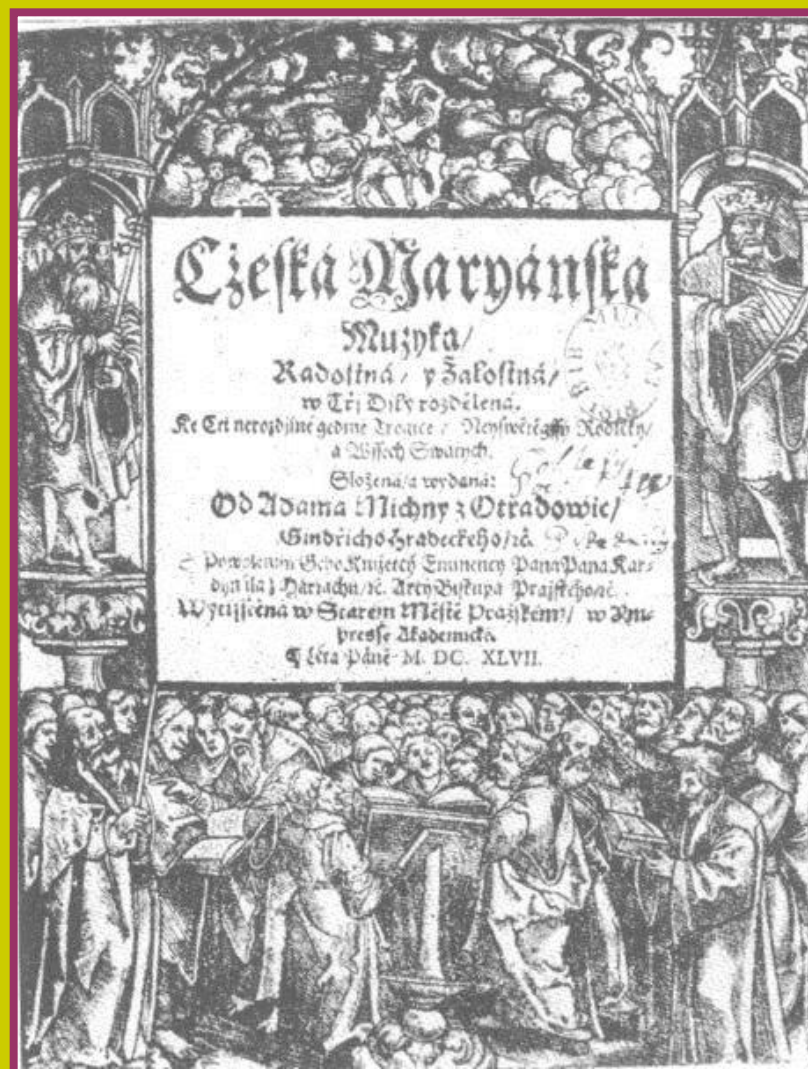
Hudební výchova 7.ročník

Představitelé české barokní hudby

- Hudbu období baroka po bitvě na Bílé hoře velmi ovlivnila panská sídla a kostely.
- Zpočátku tomuto vývoji napomáhali cizinci, kteří si u nás během 17. – 18. století stavěli barokní zámky.
- Hudba proto zněla často italštinou, francouzštinou, a ovšem převážně němčinou.
- Český národ tehdy prožíval období „temna“. (Připomeňme si román Aloise Jiráska – TEMNO).
- Proto si dodnes ceníme skladeb českých barokních mistrů. V těžkých dobách odnárodňování udržovaly tyto díla český jazyk, českou hudbu a vůbec českou kulturu.

Adam Michna z Otradovic (1600 – 1676)

- Český barokní katolický básník, hudební skladatel, sbormistr a varhaník z Jindřichova Hradce.
Pocházel ze staré aristokratické rodiny vladyků a jeho šlechtický titul byl rytíř. Jeho otec, Michal Michna byl rovněž varhaníkem a jak bylo v jejich rodině tradicí též trumpetistou.
Úpadek národního života po bitvě na Bílé hoře a zvláště také pokleslost umění se jej bolestně dotýkaly a povzbudily ho k napsání jeho nejslavnějších děl.
V roce 1673 založil Nadaci pro výchovu mladých hudebníků a odkázal jí také část svého jmění.
Jeho tvůrčí aktivita byla soustředěna především na hudbu duchovní.
Nejznámějšími jsou jeho tři cykly hymnických skladeb, **Česká mariánská muzika**, **Loutna česká** a **Svatoroční muzika**.
Známé jsou také jeho písně vánoční, jsou populární dodnes. K nim patří např. „Vánoční noc“, známá spíše jako ***Chtíc, aby spal***, která je v Česku i dnes jednou z nejfrekventovanějších koled.

Obálka sbírky Česká mariánská muzika

3

Adam Michna z Otradovic

Pavel Josef Vejvanovský

- Významný český hudební skladatel období baroka. Spolu s **Adamem Michnou** z Otradovic jsou považováni za nejvýznamnější české hudebníky 17. století.
- Po skončení studií vstoupil Vejvanovský do služeb olomouckého biskupa Karla Lichtensteina jako člen orchestru, působícího v Kroměříži.
- Později byl jmenován dvorním trumpetistou kroměřížského zámku a kapelníkem chrámu svatého Mořice v Olomouci.
- V roce 1949 byla v Kroměříži založena „Konzervatoř Pavla Josefa Vejvanovského“, poskytující střední a vyšší hudební vzdělání.
- Vytvořil obsáhlé, převážně orchestrální dílo, nejčastěji s bohatým obsazením dechových nástrojů.
- Oblíbil si zvuk barokní trubky KLARÍNY.

Pamětní deska v Kroměříži

4

Historická budova konzervatoře P.J.Vejvanovského v Kroměříži

Bohuslav Matěj Černohorský a Jan Dismas Zelenka

- **Bohuslav Matěj Černohorský** (1684 - 1742) byl český hudební skladatel, kněz, **varhaník** a hudební **pedagog**, reprezentující českou barokní hudbu.
- **Jan Dismas Zelenka** (1679 - 1745). Český skladatel, jeden z nejvýznamnějších komponistů období vrcholného baroka. Zelenkova hudba udivuje i po více než 250 letech.

Pamětní deska

6

Místo, kde stával Zelenkův rodný dům v Louňovicích pod Blaníkem

Zápis do sešitu : **Představitelé české barokní hudby**

- **1. Adam Michna z Otradovic**
- Dílo : Loutna česká
- Česká mariánská muzika
- Vánoční ukolébavka Chtíc aby spal
- **2. Pavel Josef Vejvanovský**
- - skladatel a také trubač, který si oblíbil zvuk barokní trubky KLARÍNY. Nechává je znít ve svých skladbách. Protože působil v Kroměříži, je v tomto městě po něm pojmenována konzervatoř (střední umělecká škola).
- Dílo : Serenáda in C
- **3. Bohuslav Matěj Černohorský**
- **4. Jan Dismas Zelenka**

OPAKOVÁNÍ

Představitelé české barokní hudby

- a) Antonín Dvořák, Zdeněk Fibich, Bedřich Smetana
- b) Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Georg Fridrich Händel
- c) A.M. z Otradovic, P.J Vejvanovský, B.M.Černohorský, J.D.Zelenka

Proč si ceníme tvorby českých barokních hudebních skladatelů ?

- a) Protože po bitvě na Bílé hoře u nás zněla hlavně hudba italská, francouzská, německá a čeština byla opomíjená.
- b) Protože naši skladatelé byli lepší než cizí barokní skladatelé.

Dílo Adama Michny z Otradovic

- ~~a) Prodaná nevěsta, Vltava, Dalibor.~~
- b) Loutna česká, Česká mariánská muzika, Vánoční ukolébavka Chtíc aby spal.
- ~~c) Rusalka, Slovanské tance, Čert a Káča~~

A.M.z Otradovic se proslavil jako hráč na

- a) ~~Kontrabas~~
- b) Varhany
- c) ~~Barokní trubku klarínu~~

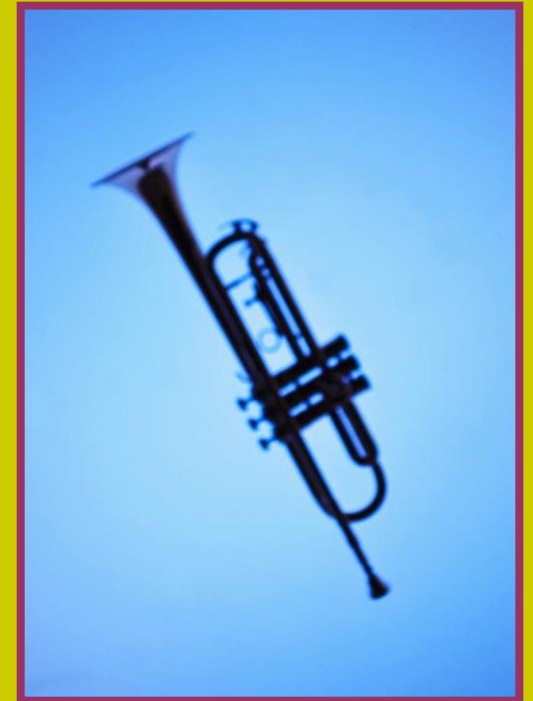
P.J.Vejvanovský hrál na

- a) ~~cembalo~~
- b) barokní trubku klarínu
- c) ~~violoncello~~

Po Vejvanovském je pojmenováno

- ~~a) Hlavní nádraží v Brně~~
- ~~b) Park v Kroměříži~~
- c) Konzervatoř v Kroměříži

Který hudební nástroj nechával Vejvanovský znít ve svých skladbách ?

- a) Trumpety

- ~~b) Varhany~~

- ~~c) Kytary~~

Použité zdroje

- 1. Soubor:Organ-Sion-CH.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 17.6.2006 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Organ-Sion-CH.jpg>
- 2. Soubor:Michna Ceska maryanska muzyka.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, Last modified on 1.4.2009 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Michna_Ceska_maryanska_muzyka.jpg
- 3. Soubor:Adam michna z otradovic.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, Last modified on 29.4.2011 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Adam_michna_z_otradovic.jpg
- 3. Soubor:Pavel Josef Vejvanovský.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 1.10.2007 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pavel_Josef_Vejvanovsk%C3%BD.jpg
- 4. Soubor:Kroměříž, konzervatoř.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 28.6.2011 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE,_konzervato%C5%99.jpg
- 5. Soubor:J. D. Zelenka.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 19.7.2008 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:J._D._Zelenka.jpg
- 6. Soubor:Zelenka pametni deska a kostel.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 15.4.2011 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Zelenka_pametni_deska_a_kostel.jpg
- Ostatní obrázky a ilustrace Microsoft Office.